

ΕΝΩΜΕΝΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΜΑΘΗΜΑ: ΕΚΦΡΑΣΗ-ΕΚΘΕΣΗ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ

Τι είναι η εφηβεία; Όποιοι και να ρωτήσουμε μας απαντάει ότι είναι η περίοδος ανάμεσα στην παιδική ηλικία και την ενηλικίωση, μία περίοδος που αρχίζει με την ήβη. Αν, όμως, μπορούμε, κατά κάποιον τρόπο, να προσδιορίσουμε την **έναρξη** της, δεν υπάρχει ενιαίο κριτήριο – στο δικό μας κοινωνικό και πολιτισμικό σύστημα τουλάχιστον – που να σηματοδοτεί το τέλος της. Η έννοια της εφηβείας είναι πολύ περισσότερο διφορούμενη απ' ό,τι φαίνεται στην αρχή· κι αυτό, γιατί αντανάκλα τη στάση της κοινωνίας απέναντι στα νεαρά της μέλη, καθώς και τις σοβαρές **επιπτώσεις** που θα έχει πάνω τους.

Θεωρούμε, όμως, ότι σχηματικά μπορούμε να **ξεχωρίσουμε** δύο στιγμές στην εφηβεία: η πρώτη χαρακτηρίζεται από ανταρσία προς το οικογενειακό περιβάλλον και επιθετικότητα προς κάθε εξουσία, εκδηλώσεις που είναι, όμως, ακόμη ασυνάρτητες και ακατάστατες. Πρόκειται για μια φάση αναρχίας, όπου οι νέοι, προσπαθώντας να σπάσουν τα δεσμά που τους κρατούν στην παιδική ηλικία, αναζητούν την επιβεβαίωση μέσα στην άρνηση των καθιερωμένων αξιών και ιδεών, επιδεικνύοντας έναν επιθετικό, προκλητικό και κραυγαλέο αντικομφορμισμό. Σε μια δεύτερη φάση, η κρίση οργανώνεται σε βάθος. Όπως σε κάθε επανάσταση, την περίοδο της ανατροπής διαδέχεται μια περίοδος περισυλλογής που προαναγγέλλει τη νέα τάξη πραγμάτων, έτσι και στην εφηβεία, γύρω στα 16, έρχεται η ώρα της εμβάθυνσης και του **στοχασμού**.

Η αναζήτηση της **πρωτοτυπίας** παρατηρείται – αν και σε **διαφορετικό** κάθε φορά βαθμό – σε όλους τους εφήβους. Δείχνει την ανάγκη τους να βγουν απ' τα προηγούμενα καλούπια που τους είχαν επιβάλει, να απομακρυνθούν από τον προηγούμενο εαυτό τους, από τους γονείς, από το άμεσο περιβάλλον. Ο έφηβος αισθάνεται, αλλά και θέλει να είναι διαφορετικός από τους άλλους.

Το εκκεντρικό ντύσιμο των νέων, αγοριών και κοριτσιών, είναι ένα από τα χτυπητά σημάδια αυτής της αναζήτησης της πρωτοτυπίας. Ο κινηματογράφος, η τηλεόραση και τα περιοδικά υπαγορεύουν στους νέους τη μόδα που πρέπει να α-

κολουθήσουν όχι μόνο στην εξωτερική εμφάνιση, αλλά και στον τρόπο σκέψης. Στην εποχή μας, η εκκεντρικότητα έχει ένα γίνει **μαζικό** φαινόμενο, που, όμως, δεν παύει να υποδηλώνει έναν κομφορμισμό. Είναι γεγονός ότι έχουμε παραδείγματα εκκεντρικών εμφανίσεων και σε **παλιότερες** εποχές.

Η αναζήτηση της πρωτοτυπίας εμφανίζεται, επίσης, στην ομιλία και στη γραπτή έκφραση. Κάθε γενιά νέων έχει το δικό της λεξιλόγιο, το δικό της γλωσσικό ιδίωμα, το οποίο διαφέρει ανάλογα και με το περιβάλλον ή το φύλο.

Τέλος, οι έφηβοι που κρατούν ημερολόγιο γράφουν με ερμητικό τρόπο, γιατί τα κείμενά τους δεν απευθύνονται παρά μόνο σ' αυτούς τους ίδιους. Εδώ συναντάμε και πάλι τη δυσπιστία και την **εχθρότητα** προς τον ενήλικο, σε συνδυασμό με την αιδημοσύνη και τη **σημασία** που δίνουν οι έφηβοι στα συναισθήματά τους, αλλά και, γενικότερα, σε καθετί που αφορά στον εσωτερικό τους κόσμο.

κομφορμισμός: ακραία προσαρμοστικότητα, μαζοποίηση

αιδημοσύνη: ντροπαλότητα, σεμνότητα

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο του κειμένου (80 – 100 λέξεις)

(25 μονάδες)

B1. *«Το εκκεντρικό ντύσιμο των νέων, αγοριών και κοριτσιών, είναι ένα από τα χτυπητά σημάδια αυτής της αναζήτησης της πρωτοτυπίας».*

Σε μία παράγραφο 60 – 80 λέξεων να αναπτύξετε τις αρνητικές συνέπειες που επιφέρει η μόδα στους νέους.

(10 μονάδες)

B2. *«Θεωρούμε, όμως, ότι ... του στοχασμού»:*

α) Να δοθούν τα δομικά μέρη της δεύτερης παραγράφου.

β) Να δοθεί για τη συγκεκριμένη παράγραφο ένας πλαγιότιτλος.

(5 μονάδες)

B3. *«Ο κινηματογράφος, η τηλεόραση και τα περιοδικά υπαγορεύουν στους νέους τη μόδα που πρέπει να ακολουθήσουν όχι μόνο στην εξωτερική εμφάνιση, αλλά και στον τρόπο σκέψης».*

Να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική και να αιτιολογήσετε τη συγκεκριμένη επιλογή του συγγραφέα.

(5 μονάδες)

B4.

-«ακατάστατες εκδηλώσεις»

-«να σπάσουν τα δεσμά»

-«αναζητούν την επιβεβαίωση»

-«προκλητικός κομφορμισμός»

-«να απομακρυνθούν από τον προηγούμενο εαυτό τους»

Αφού α) βρείτε τη λειτουργία της γλώσσας (αναφορική – ποιητική) των υπογραμμισμένων λέξεων, β) να δώσετε ένα παράδειγμα με την καθεμιά λέξη με την αντίθετη λειτουργία.

(5 μονάδες)

B5. Να δοθούν τα συνώνυμα των παρακάτω λέξεων: έναρξη, επιπτώσεις, ξεχωρίσουμε, στοχασμού, σημασία.

(5 μονάδες)

B6. Να δοθούν τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων: διαφορετικό, πρωτοτυπίας, μαζικό, παλιότερες, εχθρότητα.

(5 μονάδες)

Γ. ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

«Τις σύγχρονες δυτικές κοινωνίες χαρακτηρίζει η πληθώρα των εξελίξεων, αλλά, παράλληλα, και το πλήθος των προβλημάτων σε κάθε επίπεδο. Κάποια από αυτά επηρεάζουν περισσότερο τους εφήβους».

Σε ένα άρθρο 300 – 400 λέξεων, το οποίο θα δημοσιευτεί στο περιοδικό του σχολείου σας, να επισημάνετε τα σημαντικότερα, κατά τη γνώμη σας, προβλήματα που αντιμετωπίζουν σήμερα οι έφηβοι.

(40 μονάδες)

ΚΑΛΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ!